

La transcripció d'aquestes poesies de Mossèn Josep Paradedà m'ha sigut molt fàcil gràcies a L'Ateneu Barcelonès.
Aquesta institució cultural de Barcelona ultra conservar els originals de les revistes de l'època els ha escanejat i ara es poden consultar per internet a la seva pàgina web.
(www.ateneubcn.org)
Agraïm doncs des d'aquí la fantàstica feina feta.

La "nostra" Mare de Deu. (1904)

Los que venen de ciutat
diuen que el sol t'ha tocat
i et troben massa morena.
Els veuen la morenora
i no endivinen l'amor
que és lo sol que t'enllumena.

La seva Mare de Deu
que és blanca com la neu
tots brodats en or
los vestits estrena.
A tu et vesteixen los cels
et coronen els estels
i per màgic brogador
tens un raig de lluna plena.

Els plau lo color de neu
per que és com el seu
més los fills d'aquí, el teu vol
que tots som colrats del sol
te volem de nostra mena
i ens plau que siguis morena.

Estrella matinal. (1904)

A dalt del cel
un bell estel
de la terra s'enamora;
quan ella hi cau
tota se'n plau
i poc a poc se colora

Ella ha vist els seus veïns
que's fonien cel endins
tots porucs d'un raig de dia
ella no es mou
que de nit no l'ha vista prou
a l'encisadora aymía.

Quan el veu
li sap un greu
a n'el sol que ve d'espia
el fereix d'un raig de llum
el pobre estel se consum
més que tot, de gelosia.

Lluyta (1904) Escrita quan era diaca l'any 1901

Ell fuig de si mateix, l'anacoreta
boscos endins sent l'ànima més quieta
i en cerca de repòs afadigat s'ajoca
a l'aspre fons de l'encorvada roca.

Més arreu el segueix i l'agullona
el record porfidiós d'aquella dona
de rostre temptador
i en lluita amb l'esperit
el sent a dins del pit
com s'abrahona
el cop de sang d'indomable cor.

El clar de la lluna que pel bosc traspua
ombres dibuixa de bellesa crua
fugint-ne el penitent
esquiva els ulls de l'ombra que el tortura;
més de foguera impura
com més l'aparta més prop la sent.

I plora i tot el brau anacoreta
i prova d'aixecar l'ànima inquieta
tot colpejant-se el pit, que esquerp li priva
amb un tros cantellut de roca viva.

I cau estès sobre la penya dura
els ulls lluint-li l'ànima sencera
més la pedra amb el puny guardant segura
clapada en sang de la carnal foguera.

Cau ben estès; i a claror suau
d'un raig de lluna que el bosc travessa
l'àngel de la guarda el vetlla en santa pau
i en somnis de puresa el cor li besa.

LES COPES (1906)

1. Una Copa d'aigua fresca.

La naixença borbollosa de les deus remorejants
queia penyalars avall en ondulacions sonores
i en el raig esvalotat de les aigües temptadores
rabejava una donzella la blancura de ses mans.

Indiscretetes sobreixien les onades refrescants
que esquitxaven son braç nu i ses galtes amadores:

! Oh plàcida fontana de caigudes bullidores
que prodiga la carícia de les gotes perlejants !

Les mans verges sostenien una copa tremolosa
reflexant en l'aigua pura el color suau de rosa
de sa vida floreixent...

! Pobra jove que bevia per calmar l'amor ardent
tot guaitant el rosa pàl·lid de sos dits en l'aigua clara
la rialla de l'amor li pujà fins a la cara.!

2. Una copa de "xampagne"

L'ampla copa de xampagne sorollosa i espumanta
s'ha aixecat ensoperbida com la reina del convit
entre boires oloroses que s'exhalen del rostit.

L'ampla copa de xampagne es carícia temptadora,
a la visat es alegria i en els llavis es dolçor,
dintre el pit es una espurna i una flama dintre el cor.

L'ampla copa de xampagne es fervent i esbojarrada
du rialles a la boca qui la veu per primer cop,
deixa càntics a la gorja qui n'apura l'últim glop.

INFANTÍVOLES (1903)

I. La dida.

Sapada i plena de sobrera vida
del braç, colza en avall, frescament nua,
lluïnt amb goig la ben trenada cua,
dona el pit, al infant, la bona dida.

Ella se'l guaita i pensa: !que es hermós
amb el cap rinxolat de cabell ros!
Te el mateix riure, la mateixa cara
d'aquell àngel de Deu que em deia "mare"
si no fos la blancor de neu del front
diria que es mon fill que torna al món.

I amb el cor meitat goig, meitat tristesa,
poquet a poc a flor de galta el besa,
li adoba els rinxols sobre el front de neu
i d'amagat de tots li diu "fill meu"

L'infant s'ha ben nodrit
ha tingut una dida de bon pit
una dida forana
de llet gustosa i sana

! Conteu, dida, conteu
serveis així es paguen a bon preu !

Més la dida sanglota
i, si ho prova, no sap contar pas gota.
I al desfer-se d'aquell infant hermós
de rojes galtes i cabell ros,
veu en ses mans la brillantor de l'or
i li sembla que s'ha venut el cor.

II. La segona filla

La llevadora
Déu els hi dona una xamosa nena
cara rodona i plena
dona bo de mirar
guaiteu que hermosa està.

Una veïna
del perfil de la cara
es l'estampa mateixa a la de sa mare.

Una altre veïna
Te els ulls blau cel, igual com els tenia
son avia que al cel sia.

La mare
vine als meus braços, filla del meu cor
vine amb ta mare papellona rossa.

El pare
!mireu que em persegueix la mala sort !
jo esperava un hereu...i una altre mossà.

III.L'àngel de les roses.

La tendra mare a l'infantó despulla

.....
-acotxa't bé i adorme't, fillet meu,
si veiessis la neu
com cau a borrellons i com s'esbulla.

.....
i el bresola cantant a mitja veu
el peu al gronxador i la mà a l'agulla

-mareta meva
quan neva i el sol no vol sortir
cap a on se'n van les roses del jardí ?

-mira, fill meu, quan surt una poncella
diu que un àngel es posa a costat d'ella.
Quan l'àngel li diu, obre't, es desclou
i es va marcint, quan li diu Prou !

Després quan ve l'hivern
i tot el mon es despulla
no queda ni una rosa ni una fulla...
Es que l'àngel quan veu que apunta el gel
s'emporta les roses cap al cel.

-jo hi pogués ser al cel, mareta meva,
quan hi son les poncelles de l'estiu !
I l'infantó somriu
amb les parpelles closes
com si veiés l'àngel de les roses.

....

A fora creix la neu
caient a borrellons que el vent esbulla
i va cantant la mare a mitja veu
el peu al gronxador i la mà a l'agulla.

I al veure al bon infant de cara al cel
que mig rient somia
la mare el besa amb anguniós recel
com si es pensés que el fill se li moria.

Premiats al certamen d'Olot de 1904

1. La rosa

La rosa era vermella
més ara jo no ho és
si el món parlava d'ella
les flors encara més.

Ahir es rigué envanida
dels floreixents clavells
més ha caigut marcida
i ara se'n riuen ells.

2. La fulla

Una reseca fulla
sent que es remulla
El vent gelat la mou a tot indret
i cau de l'arbre tremolant de fred
Fa un tomb, i un altre tomb; després s'atura
i en fonch que creix li dona sepultura.

3. Les mosques

Brunzen les mosques dolçament
sobre la terra ardenta encara
sense parar esment
en que el sol que va a ponent
s'ha engroguit la roja cara.

Brunzen les mosques tristament
sota del roura centenari
senten un greu turment
per triomfar del cop de vent
cada volada s'els fa un calvari.

Al peu de l'arbre corpulent
tot un eixam comença ploure
Moren les mosques dolçament,
totes han fet son testament
en les entranyes del vell roure.

4.El vell pardal.

Al bri més alt del cirerer nevat
tot tremolós el vell pardal s'envola
i al peu de l'arbre el vent que s'hi rebat
en remolí les fulles agombola

Al bri més alt del cirerer nevat
lleugerament tremola...

Del cap de munt de l'arbre a la teulada
s'hi va amb una volada
Més qui per viure hi cerca un raig de sol
no hi va quan vol.

Al bri més alt del cirerer nevat
te el fred més a la vora
El vell pardal s'hi troba corgelat
i clou per sempre l'ala voladora

El bri més alt del cirerer nevat
de gota en gota el plora.

Cant de Pasqua. (premiat en el certamen d'Olot) (1904).

! Al·leluia germans la pàtria es viva !

Pels camps assaonats
grogueja ja ufana dels seus blats,
traiem el gram que de pujar els priva.
Del blat de casa en pastarem el pa,
que el foraster es malsà.

! Al·leluia que ja el bon temps arriba,
la pàtria es viva!

La pàtria es bella.
Aquests perfums de flors.
Aquests himnes sagrats dels trobadors
son l'alè del seu pit, son la veu d'ella.

Quin cor més dolç que te la nostra mare
que es tendra i jove encara.
Que Deu ens do coratge i bona estrella
per la salut de nostra pàtria bella

La pàtria es forta
amb la robusta empena del seu braç
ella s'ha fet bon pas
entre els sayons que la vetllaven morta.

Te el seu casal obert de bata a bat
de cara al vent que du la llibertat
i ningú li farà barrar la porta.

! Al·leluia germans la pàtria es forta !

MALALTIA (1903)

1. Defalliment

Em canso molt
No puc pujar anch que vulga a la muntanya.
Si un dia el cor m'enganya
i bosc amunt m'enfilo per la costa
atret pels focs de llum d'alguna posta
em quedo defallit a mig camí
tot enyorant la vida
que esquerpa fuig de mi.

Sota el que fou molí, de temps antic
passejo vora el riu; la terra plana
no em dona de bon tros, aquell fatig
i en quiet repós damunt la terra ufana
que be que hiestic.

La molinera, que de peus al riu
la blanca roba pica i ensabona
sempre que em veu m'ho diu:
-Aquest any hem tingut un mal estiu
i vostè se'n adona.

I el riu sota el vell molí s'esmuny
Cada vegada l'he trobat més lluny.
I ara amb dos passes la viror em falla
i la tos em corseca i m'avassalla.
Em sento ben malalt !Que Deu m'ajud
i grat li sia dar-me la salut!

2. Els millors amics.

Ni jo mateix m'ho creia
que fos passat mig més d'ençà que jeia.

...

La mare mig cloent el finestró
va dir-me: vols tancat o vols claror ?
Com que de dia sempre soc despert
ho vull així, mig clos i mig obert.

I s'anaven perdent les veus amigues
dels que em venien a donar consol

i vaig dir al meu cor: Parla'm tot sol
ningú es riurà de tu, ni del que tu digues,
i el cor, creient, els seus secrets em deia

Entrava en mig de plujes de tardor
i al sentir-la venir en plor desfeta
Adéu, va fer-me, la última oreneta
sortint del niu de mon tancat balcó.

De la verdor d'estiu, groga despulla
batia els vidres una trista fulla
que anava esmaperduda en son camí
pobreta fulla
jo vaig pensar que ho feia tot per mi.

En tant tot baix, baixet em deia el cor:
son els amics que donen més conhort
la fulla i l'oreneta,
! estima'ls oh poeta!.

3.La última recepta

El metge em deia: Per posar-se bo
te que deixar els llibres al racó.
Bon aire, Bon ambient
això és el que el farà posar valent
La recepta darrera mai enganya
"taula parada i aires de muntanya".

I així per enfortir mon cos neulit
rebia el bes del sol a ple migdia
i per trobar el perfum
que em sanejés el pit
pujava a la muntanya amb poc delit,
cercava un bon recer i m'adormia.

La fresa del ramat
més d'un cop m'havia desvetllat.
I doncs, que tal ? el bon pastor em deia
tant mateix a poc a poc em millorat.
Tant be que el veig, i tant perdut que el veia.

I amb la conversa així mig enfilada
ens asseiem a l'herba assolellada
mentre el pastor com si cerqués ajuda
feia un crit a l'ovella més volguda
-manyaga així- li deia
i bessuada la maganya el creia.

Llavors el pastor
enamorat de la plaent ovella
la besava al front amb ver amor
!com que era la més mansa i bella!
Mentre jo bo i palpant sota la pell
deia entre mi mateix

enamorat de lo frescor del greix:
es una pessa de valenta ufana
quin be de Deu de carn cobreix la llana.

Es de lo bo i millor
per seguir la recepta del doctor.
A ben segur que te galan costella !
I l'ovella tan mansa, pobra ovella.

Mas de Palol.